Svenska filatelistiska tidskrifter startade 1920-1949

Av Tomas Bjäringer & Erik Hamberg

TOMAS BJÄRINGER, f. Wennberg 1946, är bosatt i Frankrike där han bl.a. ägnar sig åt vinodling i appellationerna Banuyls och Collioure i sydvästra Frankrike. Medlem av SSPD sedan 1970.

ERIK HAMBERG, f. 1951 i Uppsala, är chef för Postmuseums bibliotek i Stockholm sedan 1990 och internationell juryman för bedömning av posthistoriska exponat. Medlem av SSPD sedan 1982 och dess ordförande från 2004.

I *Postryttaren* 2003 presenterades de svenska filatelistiska tidskrifter som startade under perioden 1886-1919. Här följer en fortsättning i kronologisk ordning med de tidskrifter som inledde sin utgivning mellan 1920 och 1949. Av dessa är det endast tre som fortfarande ges ut, nämligen *Nordisk Filateli, SFB (Svenska Frimärksbytesföreningens Medlemsblad)* och *Samlarnytt.*

Urvalsprincipen är densamma som i den första sammanställningen. De tidskrifter som medtagits är de som är publicerade på svenska, har svensk redaktion och är utgivna i Sverige. Annonsblad från frimärksklubbar eller frimärkshandlare har inte medtagits, ej heller frimärksspalter i olika tidningar och tidskrifter. Vi har sålunda inte närmare beskrivit följande publikationer:

Cosmos: tidskrift för frimärkssamlare, vilken utgavs i ett enda nummer 1927 av frimärkshandlaren Fritiof Nyhlén i Ljungsbro och uteslutande bestod av hans egna annonser.

Filatelisternas Annonser utgavs av Åke Traneus under 1938 i fem nummer (varav det sista ett dubbelnummer) och utgjordes enbart av samlarannonser. Några år senare, 1943-1944 samt 1948, gav Traneus ut *Aktuellt idag,* en politisk tidskrift med dagspolitiska inlägg av huvudsakligen protysk och antisemitisk karaktär. Tidskriften gavs ut i upplagorna A, B och C. Upplaga C, som kom ut i totalt tio nummer under åren 1944-1945, bar undertiteln *Filatelist-upplagan* och bestod uteslutande av annonser från samlare och frimärkshandlare. Ett sista nummer, 1 b, gavs ut 1948. Under 1944 hade redaktören i varje nummer – som endast omfattade ett blad – en liten ruta med redaktionellt innehåll.

Frimärksbladet publicerades som en särskild spalt med rubrik och numrering (och tryck på såväl fram- som baksida för att kunna klippas ut) i veckotidningen *Folket i Bild.* Utgivningen pågick mellan 1941 och 1963. Redaktör var Olle Cronsjö (1899-1972), drivkraften för den betydelsefulla Folket i Bilds Frimärksklubb, vilken fick hundratusentals medlemmar över hela Sverige. När *FIB* bytte ägare och inriktning publicerades *Frimärksbladet* därefter i *Nötknäpparen* fram till Cronsjös frånfälle.

Även veckotidningen *Allers Familj-journal*

hade en liknande frimärksspalt. I slutet av oktober 1942 introducerades i samarbete med Samlarförbundet Nordstjärnan *Allers Samlarklubb,* en spalt om olika samlarintressen, där frimärken snart blev dominerande och en tid utgjorde en helsida. *Allers Samlarklubb* publicerades varje vecka ända fram till början av 1949.

Under åren 1948-1954 utkom *Wennbergs Post,* ett dussintal frimärksofferter från Harry Wennbergs Frimärksaffär AB i Stockholm. Utgivare var firmans innehavare Imre Vajda (1893-1967). De tre första offerterna, från 1948-1950, innehöll artiklar av Nils Färnström (1908-1986), Imre Vajda och Hugo Olsson (1900-1966).

I förteckningen markeras årgång när denna är angiven i tidskriften och dubbelnummer anges med t.ex. 1/2 eller 7/8, medan en obruten rad av enstaka nummer markeras t.ex. 1-8. När uppgift saknas om redaktör anges i stället ansvarig utgivare. Vi har denna gång även valt att ange ungefärligt format, dvs. bredd och höjd i hela centimeter.

Artikeln avslutas med föreningspublikationer som ej är tryckta, utan utgivna i ett enklare utförande.

Internationella Allmänna Samlarbladet, 1921-1922

År 1921 publicerades ett provnummer av *Internationella Allmänna Samlarbladet.* Utgivare var Oscar Norson i Stockholm. Den nya tidskriftens motto var att den skulle vara "en föreningslänk och ett språkrör för alla svenska samlare" och under rubriken angavs att det var ett annonsblad och bytesorgan och en tidskrift för filatelister. Den reguljära utgivningen startade 1922 och 10 nummer planerades per år. Emellertid utkom det endast sex nummer innan tidskriften upphörde.

I tidskriften fanns fasta rubriker som: "Frågor och svar" och "Till diskussion", liksom annonser och uppgifter om ny filatelistisk litteratur. Det första numret innehöll en artikel om "Frimärkenas insättande i album" och i nästa nummer kunde man läsa om frimärksalbum för ungdom. I de två följande numren var en översatt artikel införd om tidiga frimärksutgåvor från Mexiko och i det sista numret kunde man läsa om tyska frimärken övertryckta med "Libau".

REDAKTÖR:
Oscar Norson

UTGIVNING:
1921: provnummer
1922: 1/2, 3-6

FORMAT:
16 × 24 cm
17 × 24 cm

Den Unge Filatelisten, 1929-1930

Oskar Warberg var redaktör för *Den Unge Filatelisten* som utgavs av Jönköpings läroverks filatelistklubb, vilken bildats 1926.

Tidskriften, vars första nummer utkom i mars 1929, innehöll artiklar om frimärken från olika länder, svenska avarter, utställningsreferat och nyheter, men även samlarråd och pristävlingar. Bland artiklarna märks "Växter på frimärken", "Länder som leva på frimärkshandeln", "Nyassas bildfrimärken" och "Kartfrimärken". Dessutom förekom annonser för lokala firmor och affärer, vilka sannolikt sponsrade utgivningen.

REDAKTÖR:
Oskar Warberg

UTGIVNING:
1929: Mars, november
1930: April

FORMAT:
18 × 25 cm

B.I.-Bladet, 1930-1931

Utgivningen av bandfrimärken i Sverige, som inleddes under 1920-talet, skapade genast ett mycket utbrett samlarintresse över hela landet. Detta samlande av samtida utgåvor blev för många ett alternativ och ibland ett komplement till samlandet av mer klassiska svenska frimärksutgåvor.

Sammanslutningen "Bandmärkesintres-

Mars 1929 Pris 25 öre

DEN UNGE

FILATELISTEN

REDAKTÖR: OSKAR WARBERG, 6 a

ORGAN FÖR JÖNKÖPINGS LÄROVERKS FILATELISTKLUBB

Mars 1930. N:o 2.

B. I.-BLADET

Organ för sammanslutningen »Bandmärkesintresserade».

Utgivare: Å. Lundeberg, Falun.

serade", som 1930 bestod av 150 medlemmar, bl.a. Helge Arnell (1893-1956), Adolf Hassler (1869-1952), Axel Edvard Bolling (1876-1963), Hugo Olsson, Johan Ramberg (1901-1981), Hugo Sjöberg (1885-1971) och Nils Strandell (1876-1963), stod som utgivare till *B.I.-Bladet*, vars första nummer var daterat januari 1930.

I det första numrets ingress framhölls att publikationen inte planerades att bli en permanent tidskrift, utan endast "ett tillfälligt utkommande biblad till 1929 års bandmärkesförteckning med syftemål att klarlägga en del spörsmål, som ligga utanför bandmärkesförteckningens trånga ram ...". I *B.I.-Bladet* skulle det inflyta bandmärkesartiklar som tidigare publicerats i *Svensk Filatelistisk Tidskrift*. Den åsyftade förteckningen över bandmärken var Åke Lundebergs "Förteckning över Sveriges bandfrimärken 1920-1929".

Utgivare av *B.I.-Bladet* var just Åke Lundeberg (1888-1939) i Falun, från 1931 bosatt i Linköping. Lundeberg bidrog själv med artiklar, tillsammans med Adolf Hassler, George Allen Highlett (1860-1940), Hjalmar Olsson (1884-1959) och Sven Nilsson. Förutom bandmärkesartiklar förekom det sparsamt med annonser rörande bandfrimärken. I nummer 4, från maj 1930, publicerades en medlemsförteckning, vilken upptog en lång rad av samtidens kända frimärkssamlare i Sverige. *B.I.-Bladet* var den första svenska frimärkstidskriften för samlare av ett specialområde.

REDAKTÖR:
Åke Lundeberg

UTGIVNING:
1930: 1-5
1931: 1

FORMAT:
14 × 22 cm

Nyheter från Postmuseum, 1933-1936

Föreningen Postmusei Vänner instiftades 1926 och stod som utgivare av *Nyheter från Postmuseum,* som började ges ut några år senare, i oktober 1933. Avsikten med publikationen var att för vänföreningens medlemmar publicera kortare artiklar om Postmuseum och dess samlingar av föremål och frankotecken. Även nyutgivna frimärken från världens olika länder, vilka museet erhållit från Världspostföreningen i Bern, skulle presenteras. Medlemmar i Postmusei Vänner erhöll tidskriften gratis.

Ansvarig utgivare och redaktör för tidskriften var Paul Gerhard Heurgren (1886-1966). Han hade börjat tjänstgöra vid Postmuseum 1925 och knappt tio år senare, 1934, efterträdde han Johannes Rudbeck (1867-1935) som chef för Postmuseum. Innehållet i tidskriften kom att följa det utstakade programmet. Dessutom inflöt personnotiser med anknytning till museet. Artiklar om donationer till Postmuseum infördes regelbundet, liksom notiser om andra postmuseer. Den svenska tillverkningen av bandfrimärken beskrevs och de aktuella minnespoststämplarna uppmärksammades.

Bland medarbetarna fanns Johannes Rudbeck, Paul Gerhard Heurgren, Erik Lannge (1878-1955), porträttfrimärkessamlaren Fredrik Arsenius (1858-1946), vidare föreståndaren för postverkets frimärkstryckeri Josef Sandahl (1887-1947) samt Uno Söderberg (1880-1954), chef för PFFS, dvs. Postverkets Frankoteckensexpedition För Samlare.

År 1935 slöts en överenskommelse med Sveriges Filatelist-Förening om att tidskriften mot en ersättning av 200 kr skulle medfölja *Svensk Filatelistisk Tidskrift* (*SFT*) som bilaga. Upplagan var detta år 1.900 ex., varav 1.500 ex. distribuerades med *SFT.*

REDAKTÖR:
Paul Gerhard Heurgren

UTGIVNING:

1933:	årg. 1:	1/2-3/4
1934:	årg. 2:	1/2, 3, 4/5, 6/7, 8
1935-1936:	årg. 3-4:	1-4

FORMAT:
16 × 24 cm

Samlaren, 1935-1936 /Frimärkssamlaren, 1936-1939

Föreningen Samlaren bildades på konditoriet Vinello på Scheelegatan i Stockholm i augusti 1935 av åtta personer, bl.a. Franz Obermüller (1906-1985), Einar Lundström (1910-1993) och Georg Lindman (1903-1982) – samtliga inom kort välkända i frimärkssamlarkretsar. De två förstnämnda kom att höra till sin tids mest kända frimärkshandlare i Sverige, grundare av resp. Kihlströms Frimärkshandel (1933) och Frimärkshuset (1941). Lundström hade dock startat i branschen redan 1936 med Frimärkskompaniet. Även Lindman ägnade sig åt frimärksbranschen, även om han för eftervärlden mest är känd som flygpostsamlarpionjär med inriktning mot samlandet av förstaflygsförsändelser. Andra medlemmar var Rolf Gummesson (1913-2002), Örjan Lüning (1919-1995) och Karl Borin (f. 1921).

SAMLAREN
Organ för föreningen "Samlaren"
Nr 1 Årg. 1
Frimärksnyheter - Artiklar - Flygpost
Flygpostkatalog - Minnesstämplar - Föreningsnotiser
Okt. 1935

Samlaren utgavs redan från början med en stencilerad inlaga och ett tryckt omslag. Tidskriften var ett organ för föreningen med samma namn, med syfte att "sammanföra samlare av frimärken, poststämplar, etiketter, reklammärken, mynt etc. och vänder sig speciellt till yngre samlare". Tidskriften innehöll även *Flygtidningen,* en bilaga eller snarare en avdelning, med Lindman som redaktör, vari den första svenska flygpostkatalogen började publiceras. Under 1937 trycktes denna del på ett avvikande gultonat papper och fr.o.m. nr. 1938:1 ändrades namnet till *Flygtidningen för samlare & stämpelnyheter.* Lindman katalogiserade även svenska minnespoststämplar.

Uppgift om redaktör saknas i flera nummer, men verkar ha varit omväxlande Lindman och Lundström, men även H. Lundqvist. Skribenter i tidskriften var framför allt Lindman, som däri publicerade den första svenska flygpostkatalogen, och Lundström. Frimärksnyheter och annonser publicerades, likaså uppgifter om svenska minnespoststämplar och förteckningar över föreningens medlemmar, vilka raskt nådde 150 st. Även auktioner förekom.

Nr. 1-7 av tidskriften kallades *Samlaren,* men från och med nr. 8 (okt.-nov 1936) kallades tidskriften i stället *Frimärkssamlaren* (redan inlagan till nr. 7 hade denna rubrik). Orsaken var att föreningens styrelse vid ett sammanträde i slutet av juni 1936 beslutat göra ett "tillägg" till föreningens namn, vilket fortsättningsvis var "Frimärks-samlaren".

Från år 1937 numrerades tidskriften med nya löpande nummer för varje år. Samtidigt inträdde Gunnar Bergh (1913-1981) som ny redaktör. Pagineringen från det allra första numret 1935 bibehölls t.o.m. det sista, nr. 3/4, som utkom våren 1939, då 300 sidor uppnåtts. Tidskriften ersattes hösten 1939 av *Frimärket.*

REDAKTÖR:

1935-1936: Georg Lindman, Einar Lundström, H. Lundqvist
1937-1939: Gunnar Bergh

UTGIVNING:

1935:	1-2
1936:	3-9
1937:	1-7
1938:	1-4
1939:	1/2-3/4

FORMAT:

17 × 22 cm

Nordisk Filateli, 1937-

Det första numret av *Nordisk Filateli* publicerades i mars 1937. Bakom den nya tidskriften, som vände sig till "de nordiska filatelisterna" stod Ernst Gillberg (1904-1979) i Stockholm. I Gillbergs anmälan i det första numret utlovades "värdefulla fackartiklar, nyhetsanmälningar samt fördelaktiga anbud från handlande och samlare angående byte, köp och försäljning". När Sigurd Tullberg (1909-1998) tecknade Gillbergs porträtt i samband med att denne 1969 trädde tillbaka efter 32 år som redaktör för tidskriften, menade han att en av orsakerna till att *Nordisk Filateli* blev så framgångsrik var att Gillberg var lyhörd för samlarnas önskemål och tillgodosåg intressena hos alla slags samlare, inte bara dem som ägnade sig åt färgnyanser, flugpricksfilateli och annat traditionellt samlande, utan även vände sig till motiv-, FDC-samlare och andra.

Nordisk Filateli blev i stor utsträckning de oorganiserade samlarnas organ och framför allt ett alternativ till Sveriges Filatelist-Förenings medlemspublikation *Svensk Filatelistisk Tidskrift.* På kort tid fick tidskriften en betydande upplaga. 1940 trycktes 22.100 ex., året därpå 27.450 ex. och 1942 hela 35.600 exemplar.

Själv verkar inte Gillberg ha varit någon frimärkssamlare, åtminstone inte någon organiserad sådan. Till Postmuseum skänkte han dock en uppsättning av de falsifikatalbum som 1955 utgavs av British Philatelic Association med material från Jean de Sperati (1884-1957). Museet erhöll på så sätt två Speratiförfalskningar genom Ernst Gillberg: dels ett förfalskat gult tre skilling banco, stämplat Karlstad, som ingår i museets per-

manenta utställning "Märkvärdigt", dels ett förfalskat 24 skilling banco, även det stämplat. Det sistnämnda frimärket ingår numera i museets studiesamling.

Kännetecknande för *Nordisk Filateli* var allt sedan starten det breda formatet och den luftiga tvåspaltiga layouten. Tidskriften innehöll redan från början rikligt med annonser från olika, huvudsakligen svenska, frimärkshandlare och samlare. Samtidigt knöts goda inhemska skribenter till den nya tidskriften. Till dessa hörde Åke Lundeberg som skrev en lång rad artiklar om sitt specialområde, bandmärken. Han kom sedan att få en efterföljare i Adolf Hassler. Redaktören och läsekretsen försåg även tidskriften med många mindre artiklar, nyhets- och litteraturinformation, m.m. Samtidigt hade tidskriften periodvis information för vissa föreningar, t.ex. Föreningen Frimärks-samlaren.

"Ömtåliga frimärken" var föremål för flera artiklar 1939, liksom tidig nordisk flygpost. Till tidskriften knöts även Nils Strandell, som bl.a. berättade om svenska lokal- och privatposter, Schweiz' Pro Juventutefrimärken och Japans frimärken. Vidare översattes en österrikisk artikel om svindelmärkena från Sedang.

Under 1943 kunde läsarna ta del av artiklar om de svenska landstormsfrimärkena och frimärkena från Danska Västindien. Samtidigt inträdde Björn Svenonius (1908-1982) som skribent och medverkade med en rad motivartiklar, särskilt om sportfrimärken. Gustav G. Gordon (1903-1996) bidrog med artiklar om förfalskningar. Andra medarbetare under 1940-talet var Gunnar Norberg (1907-1980) (motivartiklar), Nils Uhnoo (1910-1999), Nils Färnström (Oscarsfrimärken), Sölve Ossiannilsson (1911-1975) och Sigurd Tullberg (bl.a. berömda frimärken). Den sistnämnde kom snart att bli en av de främsta skribenterna efter det att han upphört med sin egen tidskrift *Frimärkssamlaren.*

Under 1951 bidrog Imre Vajda med artiklar om Théodore Champion och Agathon Fabergé och samma år kunde man även läsa om de första frimärkena från Bayern och Bahamas. Följande år inledde Nils Strandell serien "Strövtåg bland Sveriges frimärken". Sigurd Tullberg berättade om Posten i Hong Kong och snart nog om frimärksutgivning i länder över hela världen samt om ryktbara frimärksfynd. Strandell skrev 1953 även om svenska försöksmärken. Mot decenniets slut inledde Tullberg en lång serie kallad "Fri-

märkskavalkad genom 1900-talet", vilken fortsatte ända till 1978. Artikelserien sammanställde Tullberg 1960 i boken "Frimärkskavalkad: axplock ur frimärkssamlarnas värld 1900-1925". Själv skrev Gillberg under rubriken "Till flydda tider återgår ..." en lång rad artiklar som handlade om det tidiga frimärkssamlandet i Sverige. Han skrev även om tryckningen av svenska frimärken, något som Tullberg återkom till vid ett flertal tillfällen längre fram.

I juni 1963 inledde Gillberg en serie kallad "Samlarprofiler" i vilken en lång rad frimärkssamlare intervjuades. En annan serie artiklar som han skrev var "Från ballong till raket", 1964. Samma år inledde Georg Lindman en serie artiklar under rubriken "Svensk luftpost-flygpost", vilken publicerades under flera års tid.

1966 blev Sigurd Tullberg biträdande redaktör och skrev fler bidrag. Nu återupptogs också serien "Frimärkskavalkad genom 1900-talet". Till de återkommande bidragsgivarna hörde Nils Färnström, som under en lång följd av år medverkade under rubriken "Tandat och otandat". Snart övertog Tullberg även tidskriften efter Gillberg och fortsatte i dennes spår att skapa en läsarvänlig tidskrift. Tullberg fick goda kontakter med Postverket, presenterade nya frimärksutgåvor och publicerade reportage från bl.a. frimärkstryckeriet, Postens Filateliavdelning och Postmuseum. Även frimärksutställningar uppmärksammades.

År 1975 kom Frimärkshusets tidskrift *F.H.-nytt* att för en kortare tid bli en bilaga i *Nordisk Filateli*. Året därpå, 1976, övertogs *Nordisk Filateli* av Frimärkshuset, men Tullberg fortsatte som skribent. Ny redaktör blev Stig Nordvall (1933-2008). Efter en kort tid inom företaget såldes emellertid tidskriften till Sven Olof Forselius (f. 1932), som under flera år varit vd för Frimärkshuset efter Einar Lundström. Tillsammans med hustrun Karin fortsatte han att framgångsrikt vidareutveckla *Nordisk Filateli*. Forselius knöt en rad nya skribenter till tidskriften, bl.a. Jan Gabrielsson (1923-1994) – som bl.a. bidrog med serien "Frimärken från A-Ö" från 1980 till 1987, Jan Billgren (f. 1936) som ansvarade för "Nordisk Filatelis brevskola" 1987-1990 och Gunnar Joos (1924-2000), som skrev om "Fel och fadäser". Dessutom medverkade Helena Obermüller Wilen (f. 1942) med "Doktorns spalt". En viktig artikelserie, publicerad mellan 1981 och 1985, behandlade portotaxor till olika länder före UPU. Ansvariga för denna var Sigge Ringström (1908-1992) och Jan Billgren. Ett utomordentligt initiativ var också den färglikare för äldre svenska frimärken som medföljde tidskriften som en bilaga i en rad nummer under 1980-talet. Denna utarbetades av Curt Haij (1906-1990), Olle Pettersson (f. 1952) och Göran Hammarlund (f. 1939).

Efterträdare till Forselius blev 1994 Morten Persson (f. 1948), med ett förflutet som bl.a. ansvarig utgivare för auktionsfirman Postiljonens kortlivade men påkostade tidskrift *Postiljonen Rapport* (1978-1981). *Nordisk Filateli* – som numera trycks i ung. 7.000 exemplar – är under hans ledning mycket livaktig, med en blandning av annonser, auktionsreportage, filatelinyheter och frimärkshistoriska artiklar av flera nya medarbetare, bl.a. Ørn Grahm (f. 1943) och Bo C. Olsson (f. 1942). Forselius har dock fortsatt med bidrag och skrev i mars 2007 en historik över tidskriften i samband med dess 70-årsjubileum. Företrädaren Tullberg förde pennan när femtioårsjubileet skildrades tjugo år tidigare.

Tidskriften gavs ut med årlig löpande paginering till och med 1974. Därefter har särskild paginering för varje nummer tillämpats. Antalet sidor har varierat starkt under årens lopp. Gillberg hade oftast 32 sidor, Tullberg 48-60 sidor, Forselius ibland hela 96 sidor och Persson i regel 64 sidor. Formatet har också ändrats under årens lopp. I nr. 2, 1957 infördes ett index till tidskriften för åren 1937-1956. För tiden därefter saknas tyvärr register; det finns ej heller någon årlig innehållsförteckning.

REDAKTÖR:

1937-1969: Ernst Gillberg
1969-1976: Sigurd Tullberg (biträdande redaktör från nr. 7/1966)

1976-1978: Stig Nordvall
1978-1994: Sven Olof Forselius
1994-: Morten Persson

UTGIVNING:

1937:	årg. 1:	1-8
1938-1980:	årg. 2-44:	1-10
1981-1994:	årg. 45-58:	1-5, 6/7, 8/9, 10-12
1995-:	årg. 59-:	1-9

FORMAT:

1937-1974: 20 × 27 cm
1975-1981: 18 × 25 cm
1982-: 17 × 24 cm

Fenix-post, 1938-1939

En kortvarig tidskrift var *Fenix-post*, vilken utgavs av Internationella bytesföreningen Fenix genom dess sekreterare John Johansson i Malmö. Tidskriften publicerade nyheter och bytesannonser på svenska, tyska, engelska och franska. Omfånget varierade mellan 8 och 16 sidor. Utgivningen pågick mellan oktober 1938 och juni 1939.

REDAKTÖR:
John Johansson

UTGIVNING:
1938: 1
1939: 2, 3/4

FORMAT:
15 × 22 cm

Scandinavia: philatelic and correspondence club, 1938-1939

John S. Bohm och Walter Aronsson i Malung utgav fyra nummer av *Scandinavia*, som var organ för "Filatelist och korrespondensklubben Scandinavia". I tidskriften, som utkom med bidrag på svenska, engelska, tyska och franska, var innehållet endast delvis filatelistiskt. Det första numret utkom i oktober 1938, de övriga i januari, april och juli 1939. I det andra numret fanns det bl.a. en artikel om Lettlands frimärken och i det tredje numret kunde man läsa om nyutgivna schweiziska frimärken. Eljest förekom det ett fåtal frimärksannonser samt medlemslistor i varje nummer. Det första numret omfattade 18 sidor, de övriga 22 sidor.

REDAKTÖRER:
John S. Bohm & Walter Aronsson

UTGIVNING:
1938: årg. 1: 1
1939: årg. 2: 2-4

FORMAT:
15 × 22 cm

Frimärket, 1939-1943, 1955-1960

Frimärket, som utgavs av Föreningen Frimärks-samlaren, var en direkt fortsättning av samma förenings stencilerade medlemsblad *Frimärkssamlaren* (se ovan). Det första numret av *Frimärket* utkom i oktober 1939 och avsikten var att ge ut 6 nummer per år, dvs. ett nummer varannan månad. För att markera att det rörde sig om en fortsättning av föreningens tidigare publikation angavs det första numret som "Årg. 5, Nr. 5 (25)". Ansvarig för den nya tidskriften var till en början Carl G. Ljungcrantz (1900-1952), som senare blev redaktör för *Svensk Filatelistisk Tidskrift*. Han efterträddes dock redan i april 1941 av Harald E. Norgren (1900-1993).

Frimärket innehöll föreningsangelägenheter, annonser från medlemmar och frimärkshandlare, frimärksnyheter, katalog- och litteraturnyheter samt olika artiklar. Till de regelbundna medarbetarna hörde Nils Strandell, vars föredrag vid flera föreningsmöten publicerades i tidskriften. Sålunda fick läsarna ta del av ämnen som "Norges äldre frimärken", "Frimärket fyller hundra år", "Frimärkenas 'kondition'", "Danmarks skillingemissioner", "Bulgariens frimärken" och "Monaco i filateliens tecken".

En annan bidragsgivare var Arvid Swärd (1886-1961), en av eldsjälarna i föreningen Postmusei Vänner. Han presenterade bl.a. Alma Hedins donation till Postmuseum av brodern Svens stora korrespondens. Vidare medverkade Bo Castegren (1912-2002) med artiklar om norska frimärken och Gustav G. Gordon, som i en lång serie skrev om förfalskningar. Dessutom publicerade redaktö-

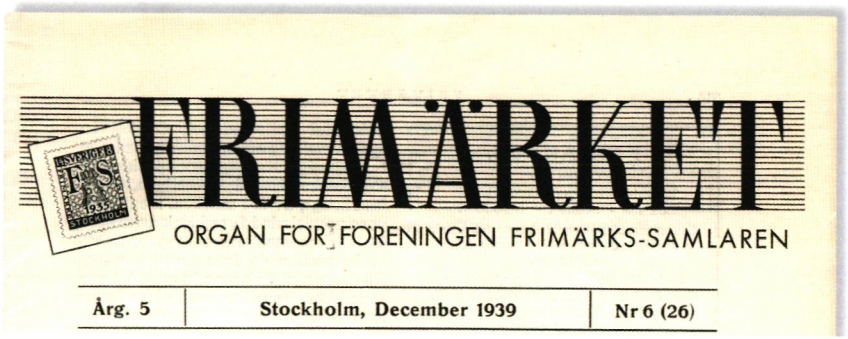
FRIMÄRKET
ORGAN FÖR FÖRENINGEN FRIMÄRKS-SAMLAREN
Årg. 5 | Stockholm, December 1939 | Nr 6 (26)

ren artiklar som han översatt från bl.a. tysk och engelsk frimärkspress. När det sista numret gavs ut 1943 rekommenderades medlemmarna att i fortsättningen prenumerera på *Nordisk Filateli*, där föreningsangelägenheterna fortsättningsvis infördes.

Tidskriften utkom ej under åren 1944-1954, men i mitten av 1950-talet återupptogs utgivningen. De första numren var stencilerade och i A4-format, men snart nog, 1957, gavs tidskriften ut med en ny omslagslayout och i ett nytt, mindre, format än tidigare. Redaktören Tage Olsinger (1905-1977) författade själv flera artiklar. 1955 skrev han om 3 öre Lejontyp och året därpå ägnade han sig åt Hollands första otandade frimärken samt de schweiziska lösenfrimärkena. Senare skrev han om Kanalöarnas frimärken. Stående inslag i tidskriften vid denna tid var "Oss emellan" och "Runt horisonten", rubriker som samlade mindre notiser och reflektioner samt "Axplock ur nyhetsfloran". Då och då publicerades auktionsförteckningar och tillhörande resultatlistor, liksom föreningsnyheter av olika slag. Andra skribenter var Gunnar Hellström, som skrev om postförhållandena i Yttre Mongoliet och ånyo Gustav G. Gordon, som bidrog med "Frimärken använda som pengar m.m. och omvänt".

Med det tredje numret 1959 fick tidskriften ett nytt, enklare omslag. De sista numren innehöll kortare artiklar. I det allra sista numret berättades om föreningens jubileumsutställning i Norra Latins lokaler i oktober 1960 och frimärkshandlaren Einar Lundström erinrade om föreningens bildande 1935. Tidskriften *Frimärket* upphörde med utgången av 1960, men kom långt senare, 1977, att följas av *FFS Bladet*.

REDAKTÖR:

1939-1941: Carl G. Ljungcrantz
1941-1943: Harald E. Norgren
1955-1960: Tage Olsinger

UTGIVNING:

1939: årg. 5: 5-6
1940: årg. 6: 1-6
1941: årg. 7: 1-6
1942: årg. 8: 1-9/10
1943: årg. 9: 1-10
1944-1954: ingen utgivning
1955: årg. 10: 1-2 (stencilerade)
1956: årg. 11: 1-2
1957: årg. 12: 1-8
1958: årg. 13: 1-7
1959: årg. 14: 1-6
1960: årg. 15: 1-6

FORMAT:

17 × 24 cm
17 × 25 cm
21 × 30 cm

Meddelanden från Société Internationale Philatélique, 1940

I början av 1940 inrättades en svensk sektion av Société Internationale Philatélique. Syftet med denna organisation var att förmedla adresser till frimärkssamlare och frimärkshandlare över hela världen. Förutom föreningsangelägenheter publicerades uppgifter om filatelistiska tidskrifter och klubbar, varningar för oseriösa samlare samt recensioner av aktuella tidskriftsnummer. Dessutom förekom någon enstaka filatelistisk notis. Information lämnades även om *SIP:s annonsblad* som skulle ges ut i en

svensk upplaga. Totalt skulle 40.000 exemplar ges ut; förutom den svenska, även engelska, franska, tyska och spanska upplagor. De bägge numren omfattade 8 resp. 12 sidor.

Ansvarig utgivare var först K. G. Sandell och därefter A. Johansson; John Johansson i Malmö anges som redaktionssekreterare. Denne hade tidigare utgivit *Fenix-post.*

REDAKTÖR:
John Johansson

UTGIVNING:
1940: 1-2

FORMAT:
22 × 29 cm

Frimärkssamlaren, 1941-1945

Frimärkssamlaren startades i Stockholm sommaren 1941 av Sigurd Tullberg. Tidskriften var trespaltig och innehöll annonser från frimärkshandlare, frimärksnyheter, förteckningar över svenska minnesposststämplar, pristävlingar, råd om hur man skulle samla frimärken, samt propaganda för och artiklar om frimärksutställningar i Sverige. Tullberg berättade 1943 även om manuset till en frimärksfilm, "Om en mäktig papperslapp" som spelades in av postverket för att användas som förfilm på biograferna.

I novembernumret 1941 infördes en artikel med rubriken "Vem organiserar ett lånbibliotek för filatelister?" och senare berömdes att Nils Strandells bibliotek köpts in till Postmuseum. Regelbundet presenterades också "Glimtar från Postmuseum". Dessutom uppmärksammades utställningen "Frimärket: från barnaår till silverhår" som arrangerades i Postmuseum i februari 1943. Att ägna sig åt frimärkssamlande när man är inkallad till militärtjänstgöring var även föremål för en artikel. Tullberg svarade ensam för det mesta i tidskriften. Franz Obermüller bidrog dock med ett par artiklar kallade "Svenska avarter och nyanser" och berörde även förfalskningar.

En bytesklubb startades inom tidskriftens ram, likaså en brevkurs i filateli. Den senare resulterade snart i boken "Frimärkssamlaren". Även en serie med "småskrifter" publicerades och presenterades i *Frimärkssamlaren.* Tullberg skrev också en filatelistisk kriminalnovell, "Frimärksstöld i Solköping", vilken publicerades i två nummer av tidskriften. Den följdes snart av den separat ut-

N:r 2 Dec. 1940

MEDDELANDEN

från

SOCIÉTÉ INTERNATIONALE PHILATÉLIQUE

Ansvarig utgivare:
A. JOHANSSON.

Redaktionssekreterare:
JOHN JOHANSSON.

Adress:
Flensburgsgatan 8 b
MALMÖ - Sverige.

TELEFON 18197

Postgirokonti:
Stockholm 147516
Köbenhavn. . . . 24996
Bruxelles 6000.27
ZÜRICH . . . VIII 28249

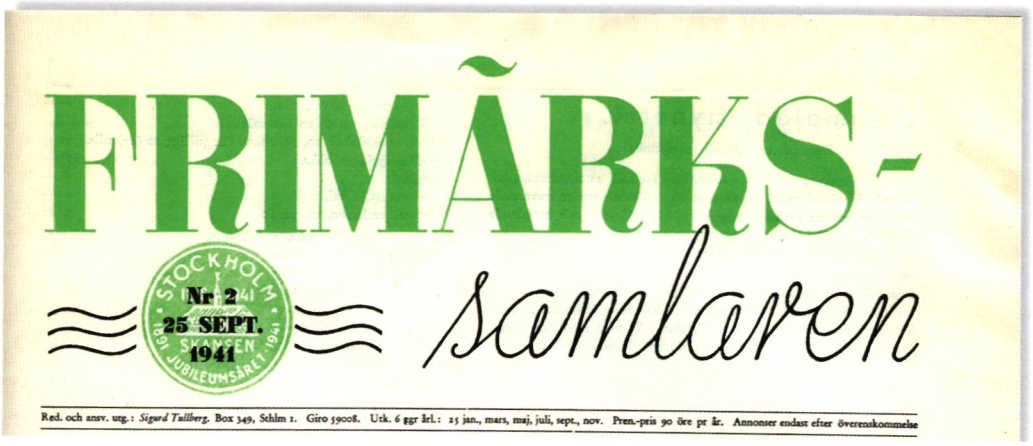
FRIMÄRKS-
samlaren
Nr 2
25 SEPT.
1941
Red. och ansv. utg.: Sigurd Tullberg. Box 349, Schlm 1. Giro 59008. Utk. 6 ggr årl.: 25 jan., mars, maj, juli, sept., nov. Pren.-pris 90 öre pr år. Annonser endast efter överenskommelse

givna deckaren "Mordet i frimärksklubben". Framgången med denna bok gav Tullberg blodad tand och ledde till att han i fortsättningen skrev ett stort antal frimärksböcker. Därmed fanns det inte tid att parallellt utge en tidskrift, varför *Frimärkssamlaren* lades ned. Snart nog engagerades Tullberg emellertid som skribent i *Nordisk Filateli.*

Januarinumret 1945 var egentligen tidskriftens sista regelrätta nummer. De två sista numren omfattade endast fyra sidor, mot normala 8 eller 12 sidor, hade ett väsentligt mindre format och presenterade nyutkommen filatelilitteratur.

REDAKTÖR:
Sigurd Tullberg

UTGIVNING:
1941: 1-3
1942: 1-5, 5a, 6
1943-1944: 1-6
1945: 1-3

FORMAT:
1941-1945:1 22 × 30 cm
1945:2 15 × 22 cm
1945:3 15 × 20 cm

Käpphästen, 1941-1946

Tidskriften *Käpphästen,* som utgavs av Samlarförbundet Nordstjärnan, var en föregångare till *Samlarnytt.* Ansvarig utgivare var Fritiof Björkman.

Det första numret av tidskriften hade underrubriken "Månadstidskrift för samlare samt amatörer i teckning och målning". I detta nummer intervjuades Robert Ahlin, Nordstjärnans dåvarande ordförande. Redan i det andra numret av *Käpphästen* angavs dock att tidskriften var organ för såväl Nordstjärnan som Svenska Bågskjutningsförbundet. Innehållet handlade bl.a. om bågskytte, tändsticksetiketter, reklammärken, exlibris, mynt, medaljer och akvarellmålning. Artiklar om filateli saknades helt.

Med 1943 års ingång fick tidskriften ett nytt format och delvis ett nytt innehåll. Bågskyttarna lämnade tidskriften, som fortsättningsvis helt och hållet blev Nordstjärnans forum. Tidskriften tog nu upp ännu fler av medlemmarnas mycket vidsträckta samlarintressen: tennsoldater, sigill, grammofonskivor, sedlar, receptkuvert, autografer, klockor, biljetter m.m. I ett nummer presenterades t.ex. den legendariske skådespelaren Benkt Åke Benktssons samling av masker från olika länder. Med nr. 2, 1943 introducerades även frimärkssamlandet i *Käpphästen* och denna hobby fick så småningom relativt stort utrymme.

En av de flitigaste medarbetarna i *Käpphästen* var Arvid Swärd, som bl.a. samlade minnespoststämplar och även porträtterades i nr. 9/10 1944. I nr. 6/7 1944 introducerades en särskild frimärksspalt med nyheter och i ett par tidskriftsnummer medverkade Thorsten Ingeloff (1989-1979) med artiklar om svensk privatpost. I vissa nummer av tidskriften infördes medlemsmatrikel, där även

samlarintresse angavs.

I ett meddelande till Uppsala universitetsbibliotek angav Fritiof Björkman i november 1948 att tidskriften ej utgavs under 1947 pga. "papperssvårigheter". Det som åsyftades var den då aktuella pappersransoneringen.

REDAKTÖR:

1941-1942: Fritiof Björkman
1943-1945: Eric Ahlström
1945-1946: Carl-Axel Lindblom

UTGIVNING:

1941: årg. 1: 1
1942: årg. 2: 1-5, 6/7, 8/9
1943: årg. 3: 1-4
1944: årg. 4: 5-8 9/10, 11
1945: årg. 5: 1/3, 4, 5/7, 7½
1946: årg. 6: 8/9, 10-12

FORMAT:

1941-1942: 22 × 29 cm
1943-1946: 15 × 23 cm

Medlemsblad för Föreningen Postmusei Vänner, 1941-1949

År 1941 återöppnades Postmuseum efter att ha varit stängt under 1940. En evakuering av museets samlingar hade inletts, men våren 1941 hade Generalpoststyrelsen efter påtryckningar från allmänheten beslutat att öppna museet på nytt. Detta ledde även till att museets vänförening fick nytt liv; antalet medlemmar steg från 35 till 80 på ett år. Styrelsen för vänföreningen beslöt sålunda att återuppta utgivningen av ett medlemsblad.

Det första numret av *Medlemsblad för Föreningen Postmusei Vänner* utkom i december 1941. Först i det andra numret återfinns en uppgift om utgivare, Erik Lannge. Han fortsatte att vara utgivare, eller snarare redaktör, ända fram till dess att tidskriften upphörde 1949. Medlemmarna i vänföreningen fick därefter i stället årsboken *Postryttaren,* vilken gavs ut med början 1950.

Innehållet i tidskriften, som oftast omfattade 8, men någon gång 12 sidor, hade samma inriktning som föregångaren *Nyheter från Postmuseum.* Nya utställningar och nyförvärvade föremål presenterades, gåvor från allmänheten noterades och frimärksnyheter förtecknades. Stort utrymme ägnades åt frimärksdonationerna från den generöse svensk-amerikanen Hans Lagerlöf (1880-1952). Vidare förekom det artiklar och notiser om utländska postmuseer, uppgifter om ny litteratur samt information om föreningsmöten och föredrag i Postmuseum.

I septembernumret 1943 mindes redaktören den första postutställningen i Sverige, vilken han själv hade arrangerat 40 år tidigare. Förutom Lannge själv medverkade ofta Paul Gerhard Heurgren och Nils Strandell med längre artiklar. Den förre berättade bl.a. om hästdiligenstrafik och den senare skrev t.ex. om "Frimärket i allmänbildningens tjänst" och om museets filatelistiska bibliotek. Georg Menzinsky (1907-1981) medverkade med en artikel om bandmärken och Alf Hedmar (1917-2002) skrev om frankostämplingsmaskiner.

REDAKTÖR:

Erik G. Lannge

UTGIVNING:

1941: 1
1942: 1-4
1943: 1-4
1944: 1-4
1945: 1-4
1946: 1-4
1947: 1-3/4
1948: 1-3/4
1949: 1-4

FORMAT:

17 × 24 cm

Filatelia: tidskrift för frimärkssamlare, 1942-1962

Frimärkshandlaren Gösta Sahlin (1886-1962) i Stockholm utgav tidskriften *Filatelia* under två perioder. Tidskriften utkom först under åren 1917-1920 i ett större format, 22 × 27 cm. Efter ett längre uppehåll återupptog Sahlin utgivningen 1942 och lät då tidskriften få ett

mindre format, 15 × 21 cm och ett omfång på 16-32 sidor. 1948 angavs upplagan till 3.000 ex., varav 1.200 gick till prenumeranter.

Tidskriftens innehåll utgjordes bl.a. av Sahlins egna annonser, litteraturanmälningar, frimärksnyheter, varningar för förfalskningar och en brevlåda med frågor från läsekretsen, vilka numrerades löpande. Sahlins egna reflexioner infördes i spalten "Passaden", medan små kåserier och dagsaktuella frågor togs upp i "Oss filatelister emellan". Bland Sahlins artikelserier märks "Bakom Postverkets kulisser" – t.ex. intervjuades frimärksgravören Sven Ewert 1949 – och "Samla klokt". Mot slutet av sitt liv, under åren 1958-1962, nedtecknade Sahlin minnesbilder i den mycket läsvärda serien "Livet ej endast en dans på 3-skillingar", som omfattade 23 artiklar.

Till tidskriften knöt Sahlin en lång rad mycket kompetenta artikelförfattare. Främst bland skribenterna var Nils Strandell, som i första hand bidrog med långa och initierade artikelserier som "Strövtåg bland Sveriges frimärken" (1945-1951), "Förfalskare – förfalskningar" (1952-1954) och "Stockholmia 55" (1955-1956).

Andra bidragsgivare var Sven Åkerstedt (1904-1977) som bl.a. skrev om SFF:s handbok och om de svenska militärmärkena, Åke Ohlmarks (1911-1984) som under åren 1955-1957 berättade om "Danmark, kungarike i tusen år", vidare Nils Färnström, Gunnar Sandberg (1905-1990), Paul Gerhard Heurgren, Einar Wockatz (1890-1961) – om vapenmärkenas perforering, Gilbert Svenson (1919-1987) och Finn Holmberg (1900-1984). En lång artikelserie var "Jorden runt för en penny" av författaren Gösta Wirén, ursprungligen ett radioföredrag.

Som redaktör var Sahlin orädd och snar att avslöja sådant som var skadligt för frimärkssamlandet. Sålunda gick han t.ex. i härnad mot den olämpliga fastsättaren "Postfrisk nr. 1", men även all annan slags oredlighet inom frimärkssamlandet. Åtskilliga av hans artiklar och notiser avslöjade stölder och förfalskningar eller varnade för skumraskaffärer och lurendrejerier bland samlare och frimärkshandel. I tidskriftens sista nummer (101) infördes Rolf-Bertil Eklunds (f. 1919) erkännsamma minnesord över Gösta Sahlin, alias "Salle" och hans gärning.

REDAKTÖR:
Gösta Sahlin

UTGIVNING:

1942:	årg. 4:	1 + 1A
1943:	årg. 5:	1-4
1944-1962:	årg. 6-24:	1-5

FORMAT:
15 × 21 cm

Etiketten och Märket: tidskrift för samlare, 1943-1948

Internationella Samlareförbundet Skandia (I.S.S.) hade under namnet Kamraternas Samlareförbund (1901-1909) bildats i Malmö i september 1901 och kom att i huvudsak verka i Sverige, Danmark och Norge, men

fick medlemmar över hela världen. Mellan 1908 och 1911 utgav man *Skandia*. 1943 inleddes utgivningen av en ny tidskrift, *Etiketten och Märket*, vilken utgavs av Robert Ahlin, inledningsvis med Arne Hässler och Sture Sjöberg i redaktionen. Den senare medverkade som skribent fram till dess att tidskriften upphörde med utgången av 1948. Efterföljaren till *Etiketten och Märket* blev *Skandia News*, som dock endast utkom med två nummer under 1949.

Medlemmarna i Skandia intresserade sig för allt slags samlande, såsom autografer, biljetter, exlibris, insekter, julmärken, mynt, polletter, tennsoldater, tändsticksetiketter, utställningsmärken och vykort, men även frimärken. Detta präglade även innehållet i tidskriften. Förutom medlemsannonser och förteckningar över medlemmar med deras samlarområden angivna, publicerades artiklar om bl.a. tändsticksetiketter, etiketter till grammofonskivor, maximumkort och utställningsmärken. Ett annat exempel är en serie artiklar om konstnären Arthur Sjögrens produktion av exlibris. Dessutom gjordes en katalogisering av svenska utställningsmärken. Andelen artiklar om frimärken och angränsande områden var dock relativt dominerande. Flera av dem var författade av utländska bidragsgivare, ibland publicerade på engelska. Frimärksnyheter presenterades regelbundet, aktuella svenska minnespoststämplar avbildades och det förekom även ett par artiklar om feltryckta rek-etiketter.

Frimärkshandlaren Franz Obermüller bidrog med "Hur värderar man en frimärkssamling" och "Frimärkspsykologi under världskrig", vilken handlade om propagandafrimärken. Den samtida svenska lokalpostverksamheten blev föremål för flera bidrag, bl.a. av Gunnar Trönnberg (1904-1985), som också katalogiserade dessa. Ett mer fantasifullt bidrag var "På postkontoret år 2000", vilket kunde läsas under 1946 och hade medlemmen Mossé Kimmoun i Algeriet som upphovsman.

Bland medlemmarna fanns frimärkssamlare och -handlare som Hjalmar Zacco (1869-1961), Thor Allard (1895-1970), Axel Edvard Bolling, Hugo Sjöberg, Herman Schultz-Steinheil (1895-1976), Einar Lundström, Bo Grenstedt (1916-1982) och Henry Jägholm (1918-1990).

REDAKTÖR:

1943-1945: Arne Hässler & Sture Sjöberg
1946-1948: Robert Ahlin
1948: Ruben Nordfors

UTGIVNING:

1943: årg. 1: 1-5
1944: årg. 2: 1-9
1945: årg. 3: 1-3, 4/5, 6-8
1946: årg. 4: 1, 2/3, 4/5, 6, 7/8
1947: årg. 5: 1/2, 3/5, 6, 7/8
1948: årg. 6: 1, 2/3, 4-6

FORMAT:

18 × 24 cm

S.F.B.: Svenska Frimärksbytesföreningens medlemsblad, 1943-

Svenska Frimärksbytesföreningen startade sin verksamhet 1929. Urvalssändningar till medlemmarna, bytesmöten samt auktioner var redan från början hörnpelare i föreningen. I januari 1943 utgavs det första numret av *S.F.B.* med undertiteln *Svenska Frimärksbytesföreningens medlemsblad*. Redaktör och ansvarig utgivare var till en början Gösta Cedergren (1892-1970), som dock snart efterträddes av Runo Cederqvist (1908-1977), till professionen journalist. Cederqvist var ansvarig utgivare t.o.m. 1960, då han efterträddes av Rolf-Bertil Eklund. Eklund utsågs 1946 till föreningens vice ordförande och blev 1949 ordförande i SFB. Från 1950 var Runo Cederqvist även redaktör för *Frimärksnytt* (se nedan).

Utmärkande för medlemsbladet är att det alltid saknat kommersiella annonser och att föreningens auktioner fortlöpande publicerats. Bytesverksamheten, auktionslistor, och information om cirkulationssändningar var ständigt återkommande inslag. Nya kataloger recenserades fortlöpande under lång tid. Under de första åren var de införda artiklarna sällan längre än en sida och hade

ofta karaktären av notiser om t.ex. filatelistisk frankering, avstämplingar m.m., men i slutet av 1940-talet publicerades längre bidrag, ibland över flera nummer. Sålunda bidrog t.ex. Einar Wockatz 1948 med ett par artiklar om de svenska vapenfrimärkenas perforering och tryckning. Ett par föredrag av Nils Strandell återgavs i tidskriften, 1946 "Filatelistiskt från Tsarryssland" och 1948 om "Englands första Georg V-märken".

Carl G. Ljungcrantz skrev i ett par nummer om "Marginaltryck på Nordiska ländernas frimärksark" och Per Sjöman (1905-1974) berättade om Londonutställningen 1950. Även de stora utställningarna i Stockholm 1955 och Helsingfors 1956 refererades i tidskriften. Ytterligare en skribent var Sten Berger (1898-1983) som ett par gånger skrev "Kulturhistoriska glimtar från evenemang med svenska tillfällighetsstämplar".

Redaktören Philip von Krusenstierna (1910-1980) berättade i en lång serie artiklar under åren 1953-1956 om "Portugals reliefpräglade frimärken". Ett bidrag från 1955 om "Variationer i Oscar II-typen: en studie av valörgravyren" hade irländaren Kenneth O. Beales som upphovsman och något år senare berättade Nils Westberg (1873-1967) om de 14-tandade ringtypsfrimärkena. "Hollands två första frimärken" beskrevs 1957 ingående i tre artiklar av N. Woensdregt. Eljest skrev styrelsens medlemmar de flesta bidragen, t.ex. Rolf-Bertil Eklund om hur man skulle montera frimärken i album och Philip von Krusenstierna om litografiskt tryck.

Vid 1960-talets början avtog antalet artiklar i medlemsbladet, för att efter några år nästan helt upphöra. *S.F.B.* blev då mer ett sätt att genom auktionslistor och föreningsnyheter hålla kontinuerlig kontakt med medlemmarna. Att kunna erbjuda sina medlemmar urval och auktionstillfällen hör dock till det viktigaste inom en frimärksförening.

I *S.F.B.* nr. 9/10 1954 återfinns en historik över föreningens första 25 år. Löpande numrering infördes 1951.

REDAKTÖR:

1943-1944:	Gösta Cedergren
1944-1953:	Runo Cederqvist
	från sept 1951 blott ansv. utg.
1953-1960:	Philip von Krusenstierna
1961-1996:	Rolf-Bertil Eklund
	(ansv. utg.)
1996-:	uppgift saknas

UTGIVNING:

1943:	årg. 1:1	(provnummer), 2-7
1944-1946:	årg. 2-4:	1-10
1947:	årg. 5:	1, 2/3, 4-8
1948:	årg. 6:	1/2, 3-8, 9/10
1949:	årg. 7:	1/2, 3-8
1950:	årg. 8:	1, 2/3, 4/5, 6-8
1951:	årg. 9:	1/2, 3/4, 5, 6/7, 8/9, 10
1952:	årg. 10:	1/2, 3/4, 5/6, 7/8
1953-1954:	årg. 11-12:	1/2, 3/4, 5, 6/7, 8, 9/10
1955:	årg. 17:	1/2, 3/4, 5-6, 7/8
1956:	årg. 14:	1/2, 3/4, 5, 6/7, 8/9
1957:	årg. 15:	1/2, 3/4, 5, 6/7
1958:	årg. 16:	1/2, 3/4, 5, 6/7, 8/9
1959:	årg. 17:	1/2, 3/4, 5, 6/8, 9/10
1960:	årg. 18:	1/2, 3-5
1961:	årg. 19:	1-4
1962:	årg. 20:	1-2
1962:3	(167) utkom ej	
1963-1964:	årg. 22:	1-3
1965:	årg. 23:	1-2
1966:	årg. 24:	1-4
1967:	årg. 25:	1-3
1968:	årg. 26:	1-4
1969-1973:	årg. 27-31:	1-3
1974:	årg. 32:	1-2
1975-1982:	årg. 33-40:	1-3
1983-1988:	årg. 41-46:	1-4
1989:	årg. 47:	1-3
1990:	årg. 48:	1-4
1991-1995:	årg. 49-53:	1-3
1996:	årg. 54:	1 (275), 3 (276)
1996:2	utkom ej	
1997-1998:	årg. 55-56:	1-3
1999-:	årg. 57:	1-2

FORMAT:

15 × 21 cm

Frimärks-Bladet, 1945-1955

Tidskriften *Frimärks-Bladet*, med undertiteln *Tidskrift för frimärkssamlare*, grundades av Arne Sandén (1916-1987). Hans avsikt var att fylla tomrummet efter den nyligen nedlagda *Frimärkssamlaren*, som hade givits ut av Sigurd Tullberg. Det första numret av den nya tidskriften utkom i september 1945. Omfånget var i allmänhet 20-24 sidor, men stundom hela 36 sidor. Sandén förblev utgivare fram till slutet av 1951, då hans anställning som avdelningschef på Frimärkshuset Engros AB blev alltför tidskrävande. Ny redaktör blev Harald Almkvist (1907-1985) som på tidskriftens omslag införde underrubriken *"organ för fri, obunden filatelistisk propaganda och diskussion"*. Samtidigt lanserades mottot: "Frimärkshobbyn tjänar samhället".

Frimärks-Bladet innehöll oftast många

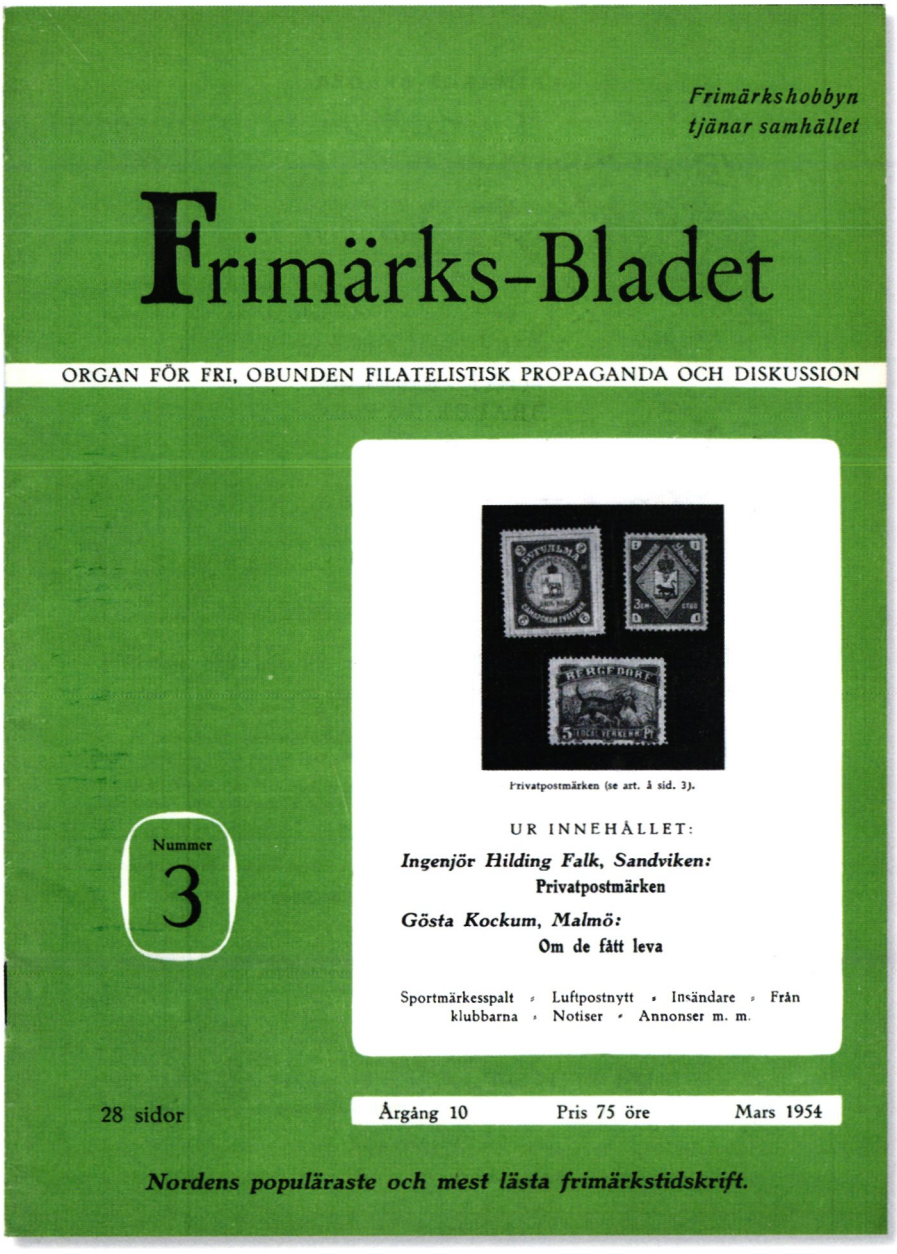

kortare artiklar, uppgifter om nya svenska frimärksutgåvor och minnesposststämplar samt annonser från såväl frimärkshandlare som enskilda samlare. Efter hand blev tidskriften även organ för ett flertal frimärksföreningar, bl.a. Föreningen Frimärks-samlaren.

Det allra första numret inleddes med "Frimärkssamlarnas paradmarsch", men även ett filatelistiskt korsord, något som blev ett stående inslag. Andra återkommande avdelningar var "Postal humor" och litteraturanmälningar.

Bland artiklarna i de första numren märks "Stämpelmärken ett intressant samlarområde" av Harald Olander i finländska Björneborg och "Sveriges helsaker" av Folke Landström (1912-1961). Denne skrev även om frimärksalbum. Vidare kunde man i flera nummer läsa om Fille Kneps frimärkssamling. "Norsk krigspostalia" under andra världskriget beskrevs av Harry Hansson (1918-2004), medan andra artiklar handlade om så vitt skilda ämnen som frankostämplar, president Roosevelt på frimärken, maximafili och aktuella frimärksutställningar.

Med början 1948 och under flera år framåt skrev Votele Org (1901-1979) ingående om frimärksutgivningen i Estland och redaktören skrev vid denna tid bl.a. om "Svenska nytryck och eftertryck". En flitig bidragsgivare var signaturen A. T. Beson som i slutet av 1950 skrev om Österrikes första frimärken. I samma nummer refererades även Föreningen Frimärks-samlarens utställning i Kungshallen i Stockholm. Ett ofta återkommande inslag var "Luftpostnytt", med Georg Lindman som upphovsman. Under 1953 presenterade han även en preliminär prissättning för svensk luftpost. En annan flitig skribent var Jarl Pettersson, som bl.a. skrev om "Sveriges äldsta stämpelmärken" i ett par nummer av tidskriften under 1951. Ivan Adler (1913-1993), kännaren av Etiopiens frimärken, tillhörde snart också medarbetarna och bidrog med ett flertal artiklar.

Under Harald Almkvists redaktörstid tillkom något fler motivartiklar; bl.a. medverkade motivsamlaren Carl-Olof Enhagen (1921-2006) med "Sportfrimärkesspalten" Flera artiklar av utländska bidragsgivare infördes också. I slutet av 1953 presenterades frimärksgravören Sven Ewert, som då firade 25-årsjubileum som frimärksgravör.

Motivsamlandet behandlades i början av 1954 under rubriken "Kulturfilateli och motivsamlande" av Sölve Ossiannilsson och i samma nummer skrev Erik Wahlström om förfalskningar av Finlands ovalfrimärken. Den svenska lokalposten behandlades av Hilding Falk (1899-1969) och Georg Lindman publicerade en serie med prisnoteringar av svenska förstadagsbrev, vilken slutfördes i tidskriftens sista nummer. *Frimärks-Bladet* uppgick i början av 1955 i *Nordisk Filateli* (se *NF* 1955:3).

REDAKTÖR:

1945-1951: Arne Sandén
1952-1955: Harald Almkvist

UTGIVNING:

1945: årg. 1: 1-3
1946-1948: årg. 2-4: 1-6
1949: årg. 5: 1-7
1950: årg. 6: 1-6, 6½, 7-10
1951-1954: årg. 7-10: 1-10
1955: årg. 11:1

FORMAT:

1945-1952:6: 17 × 24 cm
1952:7-1955: 18 × 25 cm

Frimärksnytt: tidskrift för filatelister, 1945-1954

När det första numret av *Frimärksnytt* utkom i juni 1945 skrev tidskriftens redaktör och ansvarige utgivare Georg Wall: "Nyheter är *a* och *o* för en samlare. Får han inte kontakt med dem, riskerar han att känna sig som innehavare av ett filatelistmuseum i stället för en levande frimärkssamling."

Det var sålunda frimärksnyheter som Wall ville delge sina läsare i första hand. Tidskriften innehöll även aktuella notiser och den stående spalten "Frågor och svar". Dessutom infördes även en hel del annonser och offerter från olika frimärkshandlare, bl.a. Frimärkshusets första offert i början av 1947, samt uppgifter om ny litteratur och

Bilaga: Bildmapp till anbudsauktion.

20 KRONOR SVERIGE

STOCKHOLM 30.4.45 ANK. T

Frimärksnytt

STOCKHOLM 18 1/7 72

3 SVERIGE

N:r 1-2 FEBRUARI 1953 Årg. 9

Ur innehållet:

Stor katalog över

ANBUDSAUKTION n:r 10

EWL STOCKHOLM

SVERIGE: 26 st. 3 sk. b:co, 22 st. 6 sk, 23 st. 8 sk., 14 st. 24 sk., vapentyp ost. enstaka o. 4-block, 55- o. 80-öres på hela brev, sällsynta provtryck, intressanta stämplar, m. m.

NORGE: över 200 st. n:r 1, varibland 4-strip, 6-strip, 4-block, »dubbelfot», »cracked plate», m. m., m. m.

ÖVRIGA LÄNDER: Rikt representerade.

Frimärkskartotek

En praktisk nyhet för samlare, se sid. 29.

"Klämfickan"

Gör sitt segertåg bland samlarna, se sid. 31.

VIKING Norden-album

kan förvärvas till nedsatt pris nu, se sid. 32.

VASAGATAN 22, 2 tr.

F. d. Hotel Continental — mitt emot Centralstationen ny adress efter 30 mars för E. W. Larsson.

Pris 1 krona

nya minnespoststämplar.

Artiklarna var oftast korta och stundom undertecknade med signaturer, varför upphovsmännen kan vara svåra att identifiera. En av de flitiga medarbetarna var signaturen "Kerc.", som bl.a. skrev om Frankrikes och Hollands tidiga frimärken och ofta publicerade sig under rubriken "Ur egen och andras fatabur".

Bland innehållet i de första numren märks en artikel om den norska legationens kontor i Stockholm, en intervju med postmuseidonatorn Hans Lagerlöf och ett bidrag om den finska Vasaemissionen från 1918. Under 1946 publicerades en artikelserie av Erik Wahlström, kallad: "Finlands emissioner i rysk typ 1901-1917". En annan skribent var Nils Strandell, som publicerade ett par av sina föredrag, bl.a. ett kallat "Filatelistiskt från Tsarryssland" (i september 1946). Även Sven Åkerstedt bidrog och hade under åren 1947-1948 en läsvärd serie om de svenska frimärkstecknarna – Einar Forseth, Olle Hjortzberg, Torsten Schonberg, Sven Ewert, Ture Tideblad och Arthur Johansson - samtidigt som han övertog redaktörsskapet

och blev ansvarig utgivare för tidskriften. Ett av hans stående inslag var en spalt kallad "Jorden runt".

I september 1948 lanserades ett förslag om svenska maskinstämplar med turistpropaganda intill datumstämpeln, efter utländska förebilder. En rad intressanta förslag till sådana publicerades också. Annat som också ofta förekom var notiser om dubbelpräglingar och varianter hos svenska frimärken. En nyupptäckt raritet rapporterades av Nils Strandell i januari 1949, nämligen ett otandat exemplar av sex skilling banco, vilket frimärkshandlaren E. W. Larsson (1895-1997) kommit över och nu hade till försäljning. Strandell skrev några år senare, 1952, om nytrycken av de svenska skillingbancofrimärkena.

I maj 1949 innehöll tidskriften en artikel med titeln "Olika slags baktryck på våra svenska frimärken" av signaturen "Tim." En annan bidragsgivare till tidskriften var den kände Finlandssamlaren Gösta von Möller (1895-1964) som skrev om de finska serpentintandade frimärkena. Till bidragen i tidskriften hörde även varningar för falska gula treskillingar. Vidare följde man noga utställningar och aktiviteter vid Postmuseum.

1950 ersattes Sven Åkerstedt som redaktör av Runo Cederqvist, samtidigt som frimärkshandlaren E. W. Larsson blev ansvarig utgivare. Cederqvist var dessutom redaktör för *S.F.B.: Svenska Frimärksbytesföreningens medlemsblad.* Annonser, offerter och anbudsauktioner (totalt 13 auktioner) från Larssons frimärksfirma hade under flera år haft en framträdande plats i *Frimärksnytt.* Nu blev snabbt det redaktionella materialet allt tunnare och från årsskiftet 1952-1953 var tidskriften utan redaktör och enbart en försäljningskanal för E. W. Larssons frimärkshandel.

REDAKTÖR:

1945-1947: Georg Wall
1947-1949: Sven Åkerstedt
1950-1953: Runo Cederqvist

UTGIVNING:

1945: årg. 1:1-6
1946: årg. 2:1-8
1947: årg. 3:1-8
1948: årg. 4:1-2, 3/4, 5-8
1949: årg. 5:1-2, 3/4, 5-6, 7/8
1950: årg. 6:1-6
1951: årg. 7:1-6
1952: årg. 8:1-2, 3/4
1953: årg. 9:1/2, 3-5
1954: årg. 10:1/2

FORMAT:

15 × 23 cm

Frimärksbörsen, 1946, 1950-1963

Det första numret av *Frimärksbörsen,* med underrubriken *Filatelistiskt annonsorgan,* utkom i mars 1946. Utgivaren Sven Möller i Falkenberg framhöll där att den nya tidskriften skulle fylla behovet av "en speciellt annonsbetonad tidskrift för frimärkssamlare". Därutöver skulle även filatelistiska artiklar, nyhetsanmälningar, en frågelåda och tävlingar förekomma. Utgivningen skulle omfatta sex nummer per år, publicerade i februari, mars, april, oktober, november och december. Det första året utkom fem nummer, vardera omfattande åtta sidor och huvudsakligen innehållande annonser.

Efter några års uppehåll återupptogs utgivningen av *Frimärksbörsen* i september 1950. Logotypen var den samma som tidigare, men det första numret numrerades likväl som årg. 1, nr. 1. Redaktör var som tidigare Sven Möller, men bakom utgivningen stod frimärkshandlaren och katalogutgivaren Sven-Olov Westinson (1928-1989) i Sporda, från 1957 verksam i Forsheda. Tidskriften fick nu även underrubriken *Filatelistiska meddelanden från hela världen.*

Tidskriften presenterades nu som Firma O. Westinsons kundtidning och innehöll i synnerhet firmans annonser och nyhetsanmälningar, men även kortare artiklar och notiser. Främste skribent var Sven Möller, som bl.a. rapporterade om Stockholmia 55, men även signaturerna Mr. Scott och S. Falken bidrog. Bland de stående inslagen fanns "Observerat och noterat" samt "Kvistigt och lustigt".

Många artiklar handlade om motivfri-

märken, sannolikt som ett led i firmans försäljning av frimärkssatser, och bland skribenterna märktes Carl-Olof Enhagen, som ofta skrev om sportfrimärken. Vid årsskiftet 1955-1956 introducerades den tecknade figuren "Frimärks-Kalle", som skapades av den legendariske skämttecknaren Torvald Gahlin (1910-2006), men hans bidrag blev dock få.

I det fjärde numret från 1956 presenterade tidskriften en sensation. Ett brev med ett 4 skilling bancofrimärke som – vad det verkade – stämplats i Uppsala dagen före utgivningen hade upptäckts och man undrade om en ny raritet hade kommit i dagen. Med nummer 4, 1958 introducerades en ny serie, "Hur blev jag frimärkssamlare?", där samlare i läsekretsen skrev om sin hobby. De sista två åren utgjordes de stående inslagen av "Frågespalten", "Nytt för motivsamlaren", "Sportfrimärkesspalten" samt "Observerat" och "Saxat". Under rubriken "Post och frimärke" berättade dessutom Sigurd Tullberg under åren 1961-1963 i en serie artiklar om det svenska postverkets historia. Tidskriften omfattade 8-24 sidor. Dess sista år präglas av bättre layout och mer redaktionellt material.

REDAKTÖR:
Sven Möller

UTGIVNING:

1946:	årg. 1:1-5 undertitel "Filatelistiskt annonsorgan"
1947-1949:	ingen utgivning
1950:	årg. 1:1-2
1951:	årg. 2:1-2, 3/4, 5-6
1952:	årg. 3:1-3, 4/5, 6
1953:	årg. 4:1-2, 3/4, 5/6
1954:	årg. 5:1-5
1955:	årg. 6:1, 2/3 (4?)
1956:	årg. 7:1-4
1957:	årg. 8:1-5
1958:	årg. 9:1-5
1959:	årg. 10:1-4
1960:	årg. 11:1/2, 3-5
1961:	årg. 12:1-4
1962:	årg. 13:1-3
1963:	årg. 14:1-3

FORMAT:

1946-1960:	ung. 14 × 21 cm
1961-1963:	ung. 15 × 21 cm

Samlarnytt: tidskrift för samlare, 1947-

Som en efterföljare till *Käpphästen* inledde Samlarförbundet Nordstjärnan utgivningen av *Samlarnytt* 1947. Innehållet i tidskriften har under alla år tagit upp alla tänkbara samlingsområden och aspekter på samlande överhuvudtaget. Särskilt vapen, exlibris, mynt, tenn, nålmärken, dockor och tändstickshistoria har varit flitigt behandlade. Då och då har artiklar med filatelistisk inriktning även publicerats. En sådan artikel inflöt redan det första året, då den finländske filatelisten Erkki Arvid Hellman skrev om "De finska båtstämplarna". Kort därpå kunde man läsa om dubbelpräglingar hos ett frimärke av typen Gustaf V profil höger.

I början av 1949 berättade Hjalmar Zacco filateliminnen i två nummer under rubriken "Filatelifarbrorn förtäljer". Två år senare berättades om Karl Hauptmann, som gjort en s.k. frimärksalmanacka med stämpelavtryck från alla dagar under perioden 1885-1909. Kort därpå skrev dansken Poul Nyholm om "Forulykkede danske breve", dvs. crashpost. Samma ämne behandlades av Arvid Swärd i ett par nummer 1957. Två år tidigare, 1955, skrev Sven-Olof Sandberg om "Förfalskarnas konung", dvs. Jean de Sperati. 1956 infördes en artikel om förslag till ett världspostfrimärke, som ursprungligen hade publicerats i den tyska *Sammler-Dienst.*

En filatelispalt skapades av Arvid Swärd 1959 och en kort tid senare bidrog Ivan Adler med ett par artiklar om etiopisk frimärks- och posthistoria. 1961 övertog Adler filatelispalten och tre år senare skrev han en artikel om Etiopiens post och frimärken. Filatelispalten upphörde mot slutet av decenniet.

År 1972 infördes artiklar av Eric Kjellberg om att samla reketiketter och "Svenska järnvägsmärken" av Esbjörn Janson. Den senare kunde i nr. 1 från 1976 även berätta om "Svenska mässans brevmärken". 1980 uppmärksammades utställningen "Eesti Post" på Postmuseum. Även därefter har flera av museets utställningar blivit uppmärksammade.

I början av 1980-talet återkom filatelispalten några gånger, bl.a. med ett par bi-

drag av Ivan Adler, men därefter har filateliartiklarna nästan uteblivit. Filatelispalten återupplivades dock på nytt av Bernt Fridén 2000, ofta med frimärksnyheter från Sverige, Finland och Åland. Med nummer 1991:8 firades Samlarförbundet Nordstjärnans 50-årsjubileum, varvid tillbakablickar på verksamheten företogs. Medlemsantalet var då drygt 5.000.

REDAKTÖR:

1947: Jören Svinhufvud (nr. 1)
1947-1951: Eric Kjellberg
1952-1953: Thord Olsson
1953-1954: Bertil Rudemalm
1955-1966: Eric Kjellberg
1966: Birgitta & Rolf Rundström
1975-1978: Rolf Rundström
1978-1981: Birgitta Rundström
1981-1989: Wilhelm Wahrenberg
1990: Barbro Ergetie
1990-1999: Olle Andrén
1999-2003: Jyrki Jannerman
2003-2006: Bernt Fridén
2006: vakant nr. 3-5, 2006
2006-: Nicklas Vulcan (t.f.)

UTGIVNING:

1947: årg. 1: 1-6
1948: årg. 2: 1-6, 7/8
1949-1950: årg. 3-4: 1-6
1951: årg. 5: 1/2, 3-6
1952: årg. 6: 1/2, 3-5, 6/7, 8
1953: årg. 7: 1-3, 4/5, 6/7
1954: årg. 8: 1/2, 3-4, 5/6, 7
1955: årg. 9: 1/2, 3/4, 5-8
1956: årg. 10: 1/2, 3, 4/5, 6-8
1957: årg. 11: 1/2, 3/4, 5/6, 7/8, 9, 10/11
1958-1966: årg. 12-20: 1/2, 3/4, 5/6, 7/8, 9/10, 11/12
1967-1969: årg. 21-23: 1-5
1970: årg. 24: 1-7
1971-1987: årg. 25-41: 1-10
1988: årg. 42: 1-5, 6/7, 8-10
1989-: årg. 43: 1-10

FORMAT:

15 × 21 cm

Sveriges Filatelistförenings Ungdomsblad, 1947-1952

Den första svenska filatelistiska tidskriften som vände sig till frimärkssamlande ungdomar över hela Sverige utkom med sitt första nummer i oktober 1947. Som redaktör och ansvarig utgivare för *Sveriges Filatelist-Förenings Ungdomsblad* stod Gilbert Svenson i Lund, långt senare chef för Postmuseum i Stockholm. Syftet med den nya publikationen var att knyta samman ungdomsavdelningarna inom Sveriges Filatelist-Förening. Den nya publikationens omfång var under de första åren mycket blygsamt, endast 4 sidor.

I sin programförklaring angav Svenson bl.a. "Frimärkssamlandet skall vara en den friaste av alla hobbys. Du har rätt att specialsamla Norden, eller Sverige, eller endast våra bandfrimärken. Men du har samma rätt att samla Centralamerika eller Brittiska Indien eller vilket annat område som helst. Du behöver inte ens samla varje land för sig komplett och med frimärkena uppsatta i den ordning, de utkommit."

Till de stående inslagen hörde rapporter om verksamheten vid SFF:s ungdomsavdelningar runt om i landet. Vid sidan av Gilbert Svensons bidrag skrevs ett flertal artiklar med rubriken "Sport och idrott på frimärken" av Carl Filip Borgh (1905-1994), som vid denna tid förestod SFF:s ungdomsavdelning i Malmö. Ofta presenterades nyutgivna frimärken från olika länder. Bland bidragsgivarna fanns även Ture Heed (1913-1993) och Åke Wihlborg. Den senare efterträdde dessutom Svenson som redaktör från 1950.

Redan Gilbert Svenson hade rapporterat från utländska frimärksutställningar i Paris och Bryssel 1949 och Wihlborg fortsatte med detta året därpå med referat från världsutställningen i London. Vid denna tid inleddes även en lång serie om Norges frimärken, författad av Lars Larsson. Han skrev även om Österrikes första frimärksutgåva.

Med det första numret 1951 fick tidskriften en helt ny och modern layout, samti-

digt som sidantalet ökade till mellan 8 och 12 sidor. Gilbert Svenson bidrog nu med en artikel kallad "När började intresset för s.k. bildfrimärken". I flera nummer uppmärksammades frimärksutställningar i Sverige, bl.a. i Postmuseum och SFF:s i Göteborg jubileumsutställning 1951.

I det första numret 1952 skrev dansken Werner Andersen om "Frimærkesamling og motivsamling" med råd om hur man skulle montera. Samtidigt rapporterades från den frimärksutställning som arrangerades av SFF:s i Malmö ungdomsavdelning. Med utgången av 1952 upphörde tidskriften och filatelistförbundets ungdomar uppmanades i stället att till subventionerat pris prenumerera på *Svensk Filatelistisk Tidskrift*. I denna introducerades nu i stället en avdelning kallad "För ungdom och nybörjare".

REDAKTÖR:

1947-1949: Gilbert Svenson
1950-1951: Åke Wihlborg
1951-1952: Lars Larsson

UTGIVNING:

1947: årg. 1: 1-2
1948: årg. 2: 1-4
1949: årg. 3: 1-4
1950: årg. 4: 1-2, 3/4
1951: årg. 5: 1-4
1952: årg. 6: 1/2, 3/4

FORMAT:

19 × 25 cm

F.H.-nytt, 1948-1988

I juni 1948 utgav frimärkshandlaren Einar Lundström det första numret av *FH-nytt*, med underrubriken *Filatelistiska meddelanden och offerter från Frimärkshuset A/B*. Med 10.000 kunder spridda över hela landet var detta ett praktiskt sätt att hålla kontakt med dem. Under de två första åren var detta nyhetsblad maskinskrivet och framställt i ett enklare utförande på grund av pappersransoneringen, men fick med den tredje årgången en mer påkostad layout och ett något mindre format.

Frimärkshusets första anbudsauktion publicerades i februari-mars 1950 som en bilaga till tidskriften. Långt senare utnyttjades *FH-nytt* till att meddela läsekretsen olika prisändringar i Facitkatalogen.

Lundström och hans efterträdare höll ut längst av de frimärkshandlare som i stort sett samtidigt fick ambitionen att ge ut tidskrifter och även delge läsekretsen offerter. Imre Vajda (Wennbergs) gav aldrig ut någon regelrätt tidskrift, men hans offerter hade inledningsvis filatelistiska artiklar (se ovan). E. W. Larsson tröttnade efter några år, medan S.-O. Westinson höll ut något längre. Annat var det med *F.H.-nytt*. Denna tidskrift gavs ut i en mycket stor upplaga och skickades frikostigt ut till Frimärkshusets kundkrets under fyra decennier.

1950 fick tidskriften det format som behölls under alla år. Förutom olika frimärksofferter, information om kataloger, album och utensilier, kom *F.H.-nytt* att innehålla filatelistiska artiklar, kåserier, skämtteckningar, intervjuer med frimärkssamlare och rapporter från många nationella och internationella frimärksutställningar. Särskilt spännande för läsarna var det att under rubriken "Rarast bland rariteter" läsa om sällsynta frimärken från olika länder, t.ex. Mauritius, Godahoppsudden eller Brittiska Guiana. Ett annat stående inslag var "Jorden runt", med kortare filatelistiska notiser. Åtskilligt av det som publicerades har fortfarande idag stort läsvärde.

Bland tidiga och flitiga bidragsgivare märks Arvid Swärd som i maj 1950 under rubriken "Samlarprofiler" berättade minnen om bl.a. Ernst Ljungström (1854-1943) och Oscar Kraepelin (1874-1944). En tid infördes även "Swärds spalt". En annan skribent var Nils Färnström. I augusti 1951 skrev han t.ex. "Om frimärken och laxfiske på Island". Vidare skrev Gösta von Möller ett par artiklar om de äldsta finska frimärksutgåvorna. Även Jarl Pettersson i Helsingfors bidrog

med artiklar om Finlands frimärken, bl.a. i en särskild bilaga i början av 1955. Bland dem som ofta medverkade fanns även Ernst A. Kehr, ansvarig för frimärksspalten i New York Herald Tribune. Likaså skrev den pensionerade postmuseichefen Paul Gerhard Heurgren bidrag, bl.a. "Porträttskisser av svenska filatelister" under 1953.

År 1955 utlystes en teckningstävling om en svensk s.k. turistserie, vilken vanns av Lennart Angerfors (1925-2006) i Göteborg. I mars 1956 inledde Einar Lundström en självbiografisk serie kallad "Hur man blir frimärkshandlare". Två år senare kunde frimärkshandlaren Ernst von Braun (1891-1984) under rubriken "Återfunnen raritet" berätta om ett par av 3 öre Liggande lejon med rättvänt tryck på bägge sidor. Våren 1960 innehöll *F.H.-nytt* en initierad artikel om Grönlands paketmärken.

Under 1960-talets lopp förekom flera artiklar om Islands frimärken, bl.a. prirmärken, vidare om automatfrimärken, skandinavisk fältpost samt presentationer av nya medarbetare inom företaget. Offerter, annonser och auktionsnyheter tog allt mer plats i tidskriften, men i juni 1969 publicerades även den för det posthistoriskt samlandet viktiga artikeln "Vad portot kan berätta om brevens väg". Ungefär samtidigt knöts den legendariske DN-journalisten Sven Åhman (1907-1993) som skribent till *F.H.-nytt* och kunde bidraga med flera filatelistiska kåserier, t.ex. "Ett piphuvud i honorar över Atlanten" (december 1971) och "Posten som detektiv" (december 1974). Även Axel Miltander (f. 1927) medverkade flitigt, bl.a. med Islandsartiklar, och Bo Isacsson skrev om bl.a. Finland och automathäften. I september 1973 skrev Tore Runeborg (1910-1981) om och avbildade isländska stämpeltyper. Tidskriftens upplaga var vid denna tid mellan 60.000 och 66.000 ex.

Under åren 1975-1977 (t.o.m. nr. 6) ingick *F.H.-nytt* som ett avsnitt i *Nordisk Filateli.* I oktober 1980 återuppstod dock tidskriften med samma innehåll som tidigare. Erbjudanden och inte minst anbudsauktioner fick dock ett mycket stort utrymme. Bland medarbetarna fanns nu som tidigare framför allt Sven Åhman, men även ett par tjänstemän vid Postmuseum, Karin Rabén (Svahn), Robert Mattson och Björn Sylwan, vilka berättade under rubriken "Ur Postmuseums samlingar". En särskild rubrik "Philprofilen" porträtterade dessutom kända filatelister. I det allra sista numret (134), från september 1988, presenterades sålunda Sune Hedblom (1929-2004). Löpande numrering av tidskriften infördes i februari 1983 (nr. 110).

REDAKTÖR:

1948-1959: Einar Lundström (ansv. utg.)
1960-1974: Bernhard Beskow
1980-1984: Göran Reutlert
1984: Anders Holm (nov.-dec.)
1985-1988: Ulla Lundquist

UTGIVNING:

1948: årg. 1: 1-2, 3/4
1949: årg. 2: 1-3
1950-1969: årg. 3-22: 1-4
1970: årg. 23: 1-5
1971-1974: årg. 24-27: 1-4
1975-1979: årg. 28-32: ingen utgivning; utkom som bilaga i *Nordisk Filateli*
1980: årg. 33: oktober
1981: årg. 34: januari, april, augusti, november
1982: årg. 35: januari, april, september, november
1983: årg. 36: februari, maj, september, november
1984: årg. 37: februari, april, september, november, december
1985: årg. 38: juni, augusti, november, december
1986: årg. 39: maj, augusti, december
1987: årg. 40: januari, maj, september, november
1988: årg. 41: januari, maj, september

FORMAT:

1948-1949: 17 × 23 cm
1950-1988: 15 × 21 cm

Nordia-
News
KUNGSGATAN 22, UDDEVALLA (SWEDEN)
NR 8 APRIL 1950 PRICE U. S. $ 0.15

Nordia News, 1948-1950

Det första numret av Nordia News utgavs i april 1948. Denna tidskrift var medlemsorgan för den nystartade "Nordia International Hobby Club", en internationell bytes- och samlarklubb för allt slags samlande som startades av Helge Sörensen i Uddevalla. Tidskriften innehöll adressuppgifter om medlemmar och mindre artiklar och bidrag författade med parallelltext på svenska, engelska eller esperanto.

REDAKTÖR:
Helge Sörensen

UTGIVNING:
1948: 1-3
1949: 4-7
1950: 8-9

FORMAT:
16 × 24 cm

Skandinavisk Filateli: tidskrift för frimärkssamlare, 1948-1969

När det första numret av *Skandinavisk Filateli* presenterades skrev tidskriftens redaktör och ansvarige utgivare, Elis Johansson (1901-1991) i Borås: "Behovet av en billig filatelistisk tidskrift med stor upplaga och speciellt avsedd för samlare av frimärken från de skandinaviska länderna har länge varit aktuellt, men hittills har någon sådan tidskrift inte funnits. För att tillgodose det behov, som sålunda kan anses föreligga har denna tidskrift startats."

Den nya tidskriften var redan från början välförsedd med annonser från samlare och frimärkshandlare. Småannonserna var många och klart dominerande i tidskriften, men redaktionellt material och notiser fann även sin plats. Nyheter när det gällde frimärksutgivning, minnespoststämplar och frimärkskataloger presenterades regelbundet.

Annat som togs upp av redaktören var oredlighet i branschen, oseriös frimärksutgivning och filatelistisk frankering. Många insändare och notiser lämnade även kritiska synpunkter på frimärkshandlare, frimärksutgivning, postverk, kilovaror, frimärksutställningar och filatelistföreningar. En och annan längre artikel förekom också. Bland annat skrev Tage Olsinger om 3 öre lejontyp i oktober 1949.

Tidskriftens omfång var under den första tiden i allmänhet 16 sidor, för att därefter oftast omfatta 8 sidor. Mot slutet av 1950-talet ökade sidantalet till först 12 sidor (dubbelnummer) och snart till 16 sidor (kvartalsvis utgivning). Löpande numrering gjordes för varje årgång. Från nr. 4/1959 var titeln: *Frimärks-tidningen Skandinavisk Filateli: tidskrift för frimärkssamlare.*

REDAKTÖR:
Elis Johansson

UTGIVNING:
1948-1950: årg. 1-3: 1-4
1951-1955: årg. 4-8: 1-8
1956-1957: årg. 9-10: 1-10
1958: årg. 11: 1-6, 7/8, 9/10
1959-1969: årg. 12-22: 1-4

FORMAT:
15 × 21 cm

Tidningen Samlar-Tjänst, 1948-1958

Tidningen Samlar-Tjänst utgavs av Sven O. Larson (1914-1977). Han hade tidigare medverkat i *Frimärks-samlaren*. Det allra första numret av den egna tidskriften bestod av 12 sidor och innehöll frimärksnyheter samt ett par annonser. Snart nog blev utgivningen blygsammare och omfattade endast 2 eller 4 sidor med postala och filatelistiska nyheter. 1958 hade utgivaren bytt efternamn till Wistedt.

REDAKTÖR:

1948-1956: Sven O. Larson, (ansv. utg.)
1958: Sven O. Wistedt, (ansv. utg.)

UTGIVNING:

1948: 1
1949: ingen utgivning
1950: 2-5
1951-1952: 1-4
1953: 5-8
1954: 1-2, 3/4, 5
1955-1956: 1-4
1957: ingen utgivning
1958: 1-4

FORMAT:

15 × 21 cm

TIDNINGEN
SAMLAR-TJÄNST
Nr 1 | JUNI | 1948

Skandia News, 1949

Tidskriften *Skandia News* var en efterföljare till *Etiketten och märket.* I tidskriftens andra nummer publicerades en artikel "Kring motivsamlandet" och D. O. Johnsen skrev om "Frimärken med tandningsfel".

REDAKTÖR:
Robert Ahlin (utg. och red.)

UTGIVNING:
1949: 1-2

FORMAT:
18 × 25 cm

Frimärksföreningen Vattenmärket: medlemsblad, 1949-1950, 1956-1967

Frimärksklubben Vattenmärket i Malmö grundades 1942 och inledde utgivningen av sitt medlemsblad 1949. Efter tre nummer upphörde utgivningen, men den återupptogs 1956 med Henning Håkansson (1907-1990) som redaktör och ansvarig utgivare. Medlemsbladet innehöll spalterna "Från sammanträdena" och "Klippt och skuret – sett och hört", men även kortare artiklar i varierande filatelistiska ämnen. Många av dessa var översatta och hade tidigare publicerats i bl.a. *Stamp Collecting* och *Philatelic Magazine.* En liten tecknad humorruta med filatelistiskt tema infördes i varje nummer. Vid flera tillfällen uppmärksammades frimärksutställningar, såsom Gothia 61 och Vat-Ex 62, och inlägg gjordes om hur man skulle ställa ut.

Under 1967 bytte tidskriften titel till enbart *Vattenmärket* och blev samtidigt medlemsblad för Örestads Frimärksföreningar, dvs. ett par danska frimärkssamlarföreningar samt Landskrona Frimärksbytesförening och Frimärksföreningen Vattenmärket. Från början av 1990-talet utges *Vattenmärket* enbart av frimärksföreningen med samma namn.

REDAKTÖR:
1949-1950: S. Feldt
1956-1964: Henning Håkansson
1964-1966: S.-Å. Olsson
1967: Henning Håkansson

UTGIVNING:
1949: 1-2
1950: 1
1951-1955: ingen utgivning
1956: april, december
1957-1966: mars, juni, september, december
1967: mars

FORMAT:
1949-1950: 17 × 24 cm
1956-1967: 21 × 30 cm

Meddelanden från internationella samlareförbundet Skandia, 1949-1950

Denna tidskrift hade text på såväl svenska som engelska. Innehållet, som omfattade 8 sidor, utgjordes av medlemslistor och offerter samt föreningsangelägenheter. I det andra numret som utkom publicerades ett kåseri av Adolf Hörnell: "Att samla frimärken". Det första numret utgavs av "Skandia-service" i Stockholm, det andra hänvisade till Denis Fröberg, Stockholm.

REDAKTÖR:
Uppgift saknas

UTGIVNING:
1949: maj
1950: maj

FORMAT:
18 × 25 cm
19 × 25 cm

Enklare föreningspublikationer från frimärksklubbar

Ett flertal filatelistföreningar och frimärksklubbar har under årens lopp publicerat medlemsblad innehållande i huvudsak enbart föreningsangelägenheter och publicerade i ett enklare, oftast stencilerat eller mimeograferat utförande.

Medlemsblad för Norrbottens Filatelistförening har utkommit sedan 1937, oftast med tre eller fyra nummer per år. Omfånget har i allmänhet varit två eller fyra sidor. Föreningsangelägenheter och kortare filatelistiska notiser har fortlöpande publicerats. Formatet var först 25 × 38 cm (1937), därpå 24 × 38 cm (1938-1944), 23 × 36 cm (1945-1952) och därefter 21 × 30 cm fram till 1979, då A5-format infördes. Detta är det äldsta ännu obrutet utgivna medlemsbladet från någon svensk filatelistförening.

Pincetten är namnet på Västerås Frimärksklubbs medlemsblad, vars första nummer utkom i februari 1937 och det andra 1940. Formatet var då 21 × 30 cm. 1969 återupptogs utgivningen i A5-format med två nummer och året därpå kom ett nummer, varpå utgivningen tog en paus till 1975. Därefter har *Pincetten* utkommit med mellan ett och tio nummer per år. Redaktör var under många år föreningens grundare, Börje Jansson (1915-2001).

Plåtsåret var ett tillfällighetstryck som utgavs av Härnösands Filatelistklubb 1943, 1949 och 1954 – de två sista numren med anledning av föreningens 10- respektive 15-årsjubileum. De två senare numren var 8-sidiga och innehöll föreningshistorik och kortare filatelistiska artiklar, jämte annonser. Formatet var 26 × 31 cm.

Tidskriften *Vattenmärket*, först utgiven av Föreningen Vattenmärket i Eskilstuna, därefter av Eskilstuna Filatelistförenings ungdomsavdelning, utkom med två nummer under åren 1946 och 1947. Det första numret hade A4-format, dvs. 21 × 30 cm, medan det andra numret hade måtten 23 × 29 cm.

Bergslags Filatelisten, med undertiteln: *tidskrift för Bergslagens Filatelistförening*, utgavs "tillfälligtvis" med tre nummer under åren 1948, 1949 och 1952 (det sista när föreningen firade tio år) och hade pseudonymen Phil. A. Télie som utgivare. Innehållet var genomgående humoristiskt, särskilt när det gällde annonserna. Eljest publicerades i någon mån föreningsangelägenheter. Omfånget var endast ett blad; det första numret hade blott tryck å ena sidan. Formatet var 21 × 30 cm.

Bodens Filatelist-Förenings medlemsblad (*B.F.F.:s medlemsblad*) utkom med sitt första nummer i december 1948. Den var ursprungligen spritduplicerad. I allmänhet har tre nummer utgivits varje år. Innehållet har i huvudsak varit föreningsrelaterat och formatet har varit A4 (21 × 30 cm). Utgivningen upphörde 1996. Tidskriften ersattes då av ett medlemsbrev.

Avslutning

Den publicerade förteckningen bygger i första hand på tidskriftsbeståndet i Postmusei bibliotek. De luckor som finns i museets tidskriftsbestånd har täckts av exemplar i Uppsala universitetsbibliotek och Kungl. Biblioteket. De läsare som kan bidraga med ytterligare uppgifter är välkomna att meddela sina iakttagelser till artikelförfattarna eller Postmusei bibliotek.

Vi hoppas kunna avsluta artikelserien med ytterligare ett bidrag i en kommande årgång av *Postryttaren*, då med tidskrifter startade 1950 och senare.

Swedish Philatelic Periodicals started 1920-1949

Postryttaren 2003 contained an article about Swedish philatelic periodicals first published during the period 1886-1919. Here is a continuation of that article listing, in chronological order, those periodicals which were first published between 1920 and 1949. Of these, only three are still being published, namely *Nordisk Filateli, SFB (Svenska Frimärksbytesföreningens Medlemsblad)* and *Samlarnytt.* [Titles in English: Nordic Philately, Swedish Stamp Exchange Club Members' Newsletter and Collectors' News respectively].

The principle for selection is the same as in the first article. Only periodicals in Swedish, with Swedish editorial staff and published in Sweden have been listed. Advertising leaflets from stamp clubs or stamp dealers have not been included, nor have stamp columns in various newspapers and periodicals.

In the Swedish language section of this article, at the end of the report on each periodical, information is given about the editor, number of issues published each year and size (width and height in whole centimetres). Where the editor is not shown, the name of the person responsible for publication is given instead. In the list, double issues are marked e.g. 1/2 or 7/8, whereas a complete series of separate issues is marked e.g. 1-8. At the end of the Swedish section of this article is a list of club publications that have not been printed but issued in a simpler form.

The list published is primarily based on the periodicals in existence in Post Museum's library. The gaps in the Museum's collection of periodicals have been filled by Uppsala University Library and Kungliga Biblioteket (Royal Library) in Stockholm. Readers who may be able to provide further information, please contact the authors of this article or the Museum's library.

In a future issue of *Postryttaren,* we hope to be able to complete this series of articles with one further article covering periodicals first published 1950 and later.